

Scenariusz godziny wychowawczej dla uczniów klas IV-VI

Temat: „Każda emocja jest ważna – co robić, gdy długo jest mi smutno?”

Czas: 45 minut

1 Wprowadzenie - "Mapa emocji" (10 minut)

Nauczyciel mówi:

"Dziś porozmawiamy o emocjach. Każdy z nas je ma – i wszystkie są ważne."

Na tablicy zapisujemy pytanie:

„Jakie emocje znacie?”

Uczniowie wymieniają (radość, złość, smutek, strach, wstyd, zazdrość itd.).

Można dodać:

"Smutek jest naturalną emocją. Każdy czasem jest smutny. Ale jeśli smutek trwa bardzo długo i sprawia, że trudno nam normalnie funkcjonować - wtedy warto poszukać pomocy."

2 Historia Kacpra (10 minut)

Nauczyciel czyta krótką opowieść:

Kacper ma 12 lat i chodzi do szóstej klasy. Jeszcze kilka miesięcy temu bardzo lubił grać w piłkę z kolegami po lekcjach. Często się śmiał, opowiadał dowcipy i cieszył się, gdy zbliżał się trening.

Od pewnego czasu coś się jednak zmieniło. Kacper coraz częściej mówi, że nie chce iść na boisko. Kiedy koledzy pytają, czy wyjdzie z nimi na dwór, odpowiada: „Nie mam siły” albo „Nie chce mi się”. Najczęściej wraca do domu i zamyka się w swoim pokoju.

W szkole też jest inaczej niż dawniej. Kacprowi trudniej się skupić. Czasem patrzy w zeszyt i nie wie, od czego zacząć zadanie. Zdarza się, że zapomina o pracy domowej, choć wcześniej był bardzo odpowiedzialny. Na lekcjach jest cichy, rzadziej zgłasza się do odpowiedzi.

W domu rodzice zauważyli, że Kacper szybciej się denerwuje. Gdy mama pyta, co się stało, odpowiada: „Nic” albo „Daj mi spokój”. Czasem mówi też: „I tak mi nic nie wychodzi” albo „Nie jestem w niczym dobry”.

Wieczorami długo nie może zasnąć. Leży w łóżku i myśli o tym, że wszystko jest bez sensu. Rano trudno mu wstać, czuje się zmęczony, jakby w ogóle nie odpoczął.

Nikt nie wie dokładnie, kiedy to się zaczęło. Może wtedy, gdy pokłócił się z najlepszym kolegą. Może gdy dostał kilka gorszych ocen. A może to kilka różnych rzeczy naraz sprawiło, że poczuł się przytłoczony.

Jedno jest pewne – Kacper coraz rzadziej się uśmiecha. A nawet jeśli czasem się uśmiechnie, w środku nadal czuje ciężar, którego nie potrafi nikomu wytłumaczyć.

2 Historia Kacpra cd

Pytania do rozmowy

- Co może czuć Kacper?
- Jakie sygnały pokazują, że przeżywa trudny czas?
- Czy jego zachowanie to „lenistwo”, czy może coś więcej?
- Co mógłby zrobić kolega z klasy, gdyby to zauważył?
- Do kogo Kacper mógłby się zwrócić po pomoc?

Podsumowując rozmowę, możesz powiedzieć:

“Czasem trudny okres mija po kilku dniach lub tygodniach. Ale jeśli taki stan trwa długo i zaczyna wpływać na sen, relacje, naukę i codzienne funkcjonowanie - to znak, że trzeba o tym porozmawiać z dorosłym i poszukać wsparcia specjalisty.”

3 Sygnały, że ktoś potrzebuje wsparcia (10 minut)

Praca w parach lub małych grupach:

Wypiszcie, po czym można poznać, że ktoś bardzo długo jest smutny i potrzebuje pomocy.

Następnie uczniowie prezentują swoje odpowiedzi. Poniżej lista sygnałów. Jeśli uczniowie ich nie wymienią uzupełnij tymi sformułowaniami.

- izolowanie się,
- brak energii,
- utrata zainteresowań,
- częste płacze,
- problemy ze snem,
- mówienie „jestem beznadziejny” itp.

Podkreślenie:

Jeśli widzimy takie sygnały u siebie lub kolegi - mówimy o tym dorosłemu.

4 Co mogę zrobić, gdy ktoś się źle czuje? (10 minut)

Zrób burzę mózgów. Zapisz pomysły uczniów na tablicy

- wysłuchać, bez oceniania, podważania i komentowania;
- powiedzieć: „Jestem przy Tobie”,
- zaproponować wspólną zabawę/spacer,
- powiedzieć o tym dorosłemu;
- zaproponować rozmowę z kimś dorosłym: rodzicem, wychowawcą, psychologiem, pedagogiem.

Zapisz zdanie na tablicy: „Nie musisz być z tym sam.” “Informowanie dorosłego o czyimś złym stanie to nie donoszenie. To troska.

5 Gdzie szukać pomocy? (5 minut)

Nauczyciel zapisuje na tablicy konkretne formy wsparcia:

- psycholog / pedagog szkolny
- wychowawca
- rodzic / opiekun
- **116 111** - Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (całodobowo, bezpłatnie)
- **800 119 119** - Telefon i czat zaufania (14:00–22:00)
- **800 12 12 12** - Dziecięcy Telefon Zaufania RPD
- **22 484 88 01** - Telefon Zaufania Młodych ITAKA

Można zakończyć słowami:

Najważniejsze to nie zostawać z trudnościami samemu. Zawsze jest ktoś, kto może pomóc.

6 Zakończenie - ćwiczenie wzmacniające (5 minut)

Uczniowie kończą zdanie (ustnie lub na kartce):

„Gdy jest mi trudno, mogę...”

Podsumowanie nauczyciela:

***Emocje są jak pogoda - czasem świeci słońce, czasem pada deszcz.
Najważniejsze, by nie stać w tej ulewie samemu.***